

(Uit: 'Duaal Hoger Beroepsonderwijs, bouwstenen voor kwaliteit', oktober 1998.)

HANDREIKING VOOR HET OPSTELLEN VAN EEN ONDERWIJS-ARBEIDSOVEREENKOMST

Hieronder is een basismodel voor een onderwijs-arbeidsovereenkomst opgenomen. Bij de artikelen wordt voor zover nodig een toelichting gegeven, die in aansluiting op de overeenkomst is opgenomen.

Onderwijs-arbeidsovereenkomst

De ondergetekenden:

- 1 (naam bedrijf of instelling), gevestigd te (postcode, plaatsnaam, straatnaam en huisnummer), ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door (naam persoon, functie), hierna te noemen: de werkgever,

en

- 2 (naam student), wonende te (postcode, plaatsnaam, straatnaam en huisnummer), (sofi-nummer), hierna te noemen: de werknemer-student,

en

- 3 (naam hogeschool), gevestigd te (postcode, plaatsnaam, straatnaam en huisnummer), ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door (naam persoon, functie), hierna te noemen: de Hogeschool (naam).

In aanmerking nemende dat:

- a de werkgever bereid is de werknemer-student voor bepaalde tijd in dienst te nemen, gelijk de werknemer-student bereid is voor bepaalde tijd bij de werkgever in dienst te treden;
- b de werknemer-student zich als duale student heeft ingeschreven voor het studiejaar voor de duale opleiding (naam) aan de Hogeschool (naam);
- c de werkzaamheden die door de werknemer-student in dienst van de werkgever worden uitgevoerd, onderdeel zijn van de beroepsuitoefening van de duale opleiding (naam), die is opgenomen in de onderwijs- en examenregeling;
- d voorafgaand aan de indiensttreding van de werknemer-student, door de werkgever en de Hogeschool (naam) leerdoelen zijn overeengekomen die de werknemer-student tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient te realiseren, en die in voldoende mate aansluiten bij de kwaliteiten van de duale opleiding (naam) zoals in het onderwijsprogramma is opgenomen;
- e voor de uitvoering van de werkzaamheden door de werknemer-student bij een voldoende beoordeling daarvan studiepunten worden toegekend.

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

- 1 De werknemer-student treedt in dienst bij de werkgever met ingang van (ingangsdatum) voor de duur van (aantal uren) gedurende (aantal maanden of weken) in de functie van (functienaam).
- 2 De door de werknemer-student uit te voeren werkzaamheden omvatten:
.....
.....
- 3 De door de werkgever en de Hogeschool (naam) opgestelde leerdoelen die de werknemer-student tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient te realiseren, maken onderdeel uit van deze overeenkomst. Zij zijn als bijlage bij deze overeenkomst opgenomen.

Artikel 2

- 1 De werktijden van de werknemer-student worden in overleg met de werkgever bepaald.
- 2 (facultatief) Bij de vaststelling van de werktijden wordt rekening gehouden met het volgen van onderwijs voor onderdelen van de duale opleiding (naam) door de werknemer-student.

Artikel 3

- 1 De werknemer-student zal in voorkomende gevallen alle door of namens de werkgever in redelijkheid op te dragen werkzaamheden naar goed vermogen uitvoeren.
- 2 De werkzaamheden die door de werknemer-student worden uitgevoerd, dienen naar inhoud en niveau aan te sluiten bij de vooraf tussen de werkgever en de Hogeschool (naam) overeengekomen leerdoelen als bedoeld in artikel 1.

Artikel 4

- 1 De werknemer-student wordt vanuit de werkgever begeleid door (naam, functie), en vanuit de Hogeschool (naam) door (naam, functie).
- 2 De werknemer-student doet (eens in de zoveel tijd) verslag van de voortgang van zijn of haar werkzaamheden aan de begeleiders. De werknemer-student heeft (eens in de zoveel tijd) overleg met de begeleiders vanuit de werkgever en de Hogeschool (naam).

Artikel 5

- 1 Voor de uitvoering van de werkzaamheden door de werknemer-student worden bij een voldoende beoordeling daarvan (aantal) studiepunten toegekend.
- 2 De studiepunten worden toegekend door de Hogeschool (naam) op basis van een beoordeling van de werknemer-student door de werkgever en de Hogeschool (naam) gezamenlijk.

Artikel 6

De werknemer-student ontvangt een brutosalaris van f (bedrag) per maand, onverminderd wettelijke of periodieke verhogingen. De vakantietoeslag bedraagt (percentage vakantiegeld) % per jaar over het jaarsalaris. Het recht op vakantietoeslag wordt opgebouwd naar evenredigheid van de duur van het dienstverband in de periode van 1 juli tot en met 30 juni.

Artikel 7

De werknemer-student heeft recht op (aantal) vakantiedagen per kalenderjaar. Deze vakantierechten worden opgebouwd naar evenredigheid van de duur van het dienstverband gedurende het kalenderjaar.

Artikel 8

- 1 De werknemer-student bewaart zowel tijdens als na het dienstverband geheimhouding betreffende alle informatie die ofwel als vertrouwelijk is aangemerkt, dan wel, blijkend uit de aard van de informatie, in redelijkheid geacht mag worden vertrouwelijk te zijn.
- 2 Voor zover informatie vertrouwelijk is, doch essentieel is voor de beoordeling van de werknemer-student door de Hogeschool (naam), wordt door de werkgever inzage verschaft in deze informatie aan de degene die de beoordeling vaststelt onder de conditie van geheimhouding.

Artikel 9

- 1 Het intellectuele eigendom van de binnen het dienstverband met de werkgever door de werknemer-student tot stand gekomen materialen en producten, of het na beëindiging van deze overeenkomst tot stand gekomen intellectuele eigendom dat gebaseerd is op binnen het dienstverband uitgevoerde werkzaamheden, berust bij de werkgever.
- 2 Onverminderd het bepaalde in artikel 8 en het bepaalde in het vorige lid staat het de Hogeschool (naam) vrij om de door de werknemer-student opgedane praktijkervaring en overige informatie die door de werkgever aan de Hogeschool (naam) is verstrekt, te gebruiken voor het onderwijs.

Artikel 10

Alle materialen en alle op schrift gestelde bescheiden, van welke aard dan ook, die aan de werknemer-student ter beschikking zijn gesteld, dan wel via de werkgever zijn verkregen, zijn en blijven eigendom van de werkgever. Bij beëindiging van het dienstverband, of zoveel eerder als dat door de werkgever wordt verlangd, dienen alle

eigendommen onmiddellijk aan de werkgever te worden geretourneerd.

Artikel 11

- 1 Deze overeenkomst eindigt van rechtswege op (datum).
- 2 In afwijking van het bepaalde in het vorige lid, eindigt deze overeenkomst tussentijds van rechtswege, zonder dat opzegging vereist is, indien de werknemer-student zijn of haar inschrijving als duale student van opleiding (naam) van Hogeschool (naam) beëindigt en de inschrijving niet onmiddellijk verlengt.
- 3 Deze overeenkomst kan door de werkgever dan wel de werknemer-student tijdens de proeftijd van twee maanden als bedoeld in artikel 7: 652 van het Burgerlijk Wetboek worden beëindigd zonder dat opzegging is vereist. Hiertoe is in ieder geval aanleiding, indien:
 - a zowel de werknemer-student als de Hogeschool (naam) van oordeel zijn dat de door de werkgever aan de werknemer-student opgedragen werkzaamheden zich op geen enkele wijze verhouden tot de vooraf overeengekomen leerdoelen van de werknemer-student en de werkgever na sommering daartoe niet bereid is gebleken de werkzaamheden te wijzigen;
 - b zowel de werkgever als de Hogeschool (naam) van oordeel zijn dat de werknemer-student de opgedragen werkzaamheden niet naar behoren vervult en de werknemer-student na sommering daartoe niet bereid is gebleken hieraan alsnog te voldoen.

N.B. met ingang van 1 januari 1999 zal een aantal wijzigingen in het Burgerlijk Wetboek in werking treden die voortvloeien uit de Wet Flexibiliteit en zekerheid van 2 juni 1998, Stb. 1998, 300. Een van de wijzigingen betreft de duur van de proeftijd bij overeenkomsten van bepaalde tijd. Indien de overeenkomst wordt aangegaan voor een periode korter dan een jaar bedraagt de proeftijd ten hoogste twee weken. Indien de overeenkomst wordt aangegaan voor een jaar of langer maar korter dan twee jaar, bedraagt de proeftijd ten hoogste een maand. Indien de overeenkomst wordt aangegaan voor twee jaar of langer bedraagt de proeftijd ten hoogste twee maanden. Een nog niet verstreken proeftijd bij de inwerkingtreding van de wetswijziging blijft van kracht.

Aldus overeengekomen en in drievoud opgemaakt en ondertekend te (plaatsnaam), (datum), door:

de werkgever

de werknemer-student

de hogeschool

Toelichting

preambule:

In de Whw is opgenomen dat de beroepsuitoefening binnen een duale opleiding plaatsvindt op basis van een overeenkomst, gesloten door de instelling, de student en het desbetreffende bedrijf of de desbetreffende organisatie (artikel 7.7 lid 4 Whw). In de Memorie van toelichting wordt deze overeenkomst nader aangeduid als onderwijs-arbeidsovereenkomst. Deze overeenkomst regelt zowel de onderwijskundige als arbeidsvoorwaardelijke rechten en plichten voor de beroepsuitoefening. Expliciet vermeldt de Whw dat een onderwijs-arbeidsovereenkomst ten minste bepalingen dient te bevatten over:

- de duur van de overeenkomst en de tijdsduur van de periode(n) van de beroepsuitoefening;
- de begeleiding van de student;
- dat deel van de kwaliteiten (of leerdoelen) dat de student tijdens de periode(n) van beroepsuitoefening dient te realiseren, en de beoordeling daarvan, en
- de gevallen waarin en de wijze waarop de overeenkomst voortijdig kan worden ontbonden.

Ondanks het feit dat niet expliciet naar arbeidsvoorwaardelijke bepalingen wordt verwezen zoals de beloning, dienen deze ook onderdeel uit te maken van de onderwijs-arbeidsovereenkomst.

De onderwijs-arbeidsovereenkomst is een tripartite overeenkomst. Het is echter niet onrechtmatig een afzonderlijke overeenkomst tussen hogeschool en student te sluiten en een arbeidsovereenkomst tussen werkgever en werknemer-student. Ook dit geheel kan als een onderwijs-arbeidsovereenkomst worden beschouwd. Daarnaast is het mogelijk in een afzonderlijke overeenkomst een samenwerkingsrelatie tussen de hogeschool en de werkgever vast te leggen, waarin bijvoorbeeld de intentie kan worden opgenomen dat de werkgever gedurende een aantal jaren bereid is werknemer-studenten in dienst te nemen. Vervolgens kan in afzonderlijke onderwijs--arbeidsovereenkomsten naar de samenwerkingsovereenkomst worden verwezen.

Het sluiten van een onderwijs-arbeidsovereenkomst is ook voorwaarde om als werkgever in aanmerking te komen voor een vermindering van de afdracht loonbelasting en premies voor elke duale student die in dienst wordt genomen (Wijziging van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen zoals opgenomen in de Wet van 20 december 1996 tot wijziging van enkele belastingwetten ca. (belastingplan 1997), Stb. 1997, 654. Per jaar mag de werkgever op de loonheffing een bedrag van maximaal f 4.610 (bedrag 1998) per student die een dienstbetrekking heeft van tenminste 32 uur per week, in mindering brengen. Deze fiscale regeling is echter uitsluitend van toepassing op bedrijven in de technisch-commerciële sectoren en op instellingen in de gezondheidszorg. Voorts geldt de voorwaarde dat de werknemer-student die jonger is dan 25 jaar, niet meer dan f 37.526 (bedrag 1998), de fiscale equivalent van 130% van het minimumloon mag verdienen (Wet van 18 december 1997, houdende wijziging van enkele belastingwetten ca. 1998 (fiscale structuurversterking) Stb. 1998, 731).

In de preambule is expliciet opgenomen dat voor de uitvoering van de werkzaamheden door de student-werknemer bij een voldoende beoordeling daarvan studiepunten worden toegekend (zie ook artikel 5). De verplichting om voor de onderdelen van de beroepsuitoefening studiepunten toe te kennen, vloeit voort uit artikel 7.7 lid 3 Whw. Ook voor de toepassing van de fiscale regeling voor werkgevers is als voorwaarde vastgelegd dat de toekenning van het aantal studiepunten onderdeel dient te zijn van de onderwijs-arbeidsovereenkomst (zie artikel 12 Uitvoeringsregeling van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen).

artikel 1

In de Uitvoeringsregeling van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen (artikel 12, lid 3 onderdeel k) is vermeld dat de onderwijs-arbeidsovereenkomst betrekking dient te hebben op een werkperiode van tenminste zes maanden voor tenminste 32 uur per week of twee keer vier maanden voor tenminste 32 uur per week. Indien in de overeenkomst hieraan wordt voldaan, kan de werkgever in aanmerking komen voor een afdrachtkorting van f 4.610 (bedrag 1998) per jaar. Er mag maximaal 24 maanden een beroep op de regeling gedaan worden. Deze periode wordt naar evenredigheid verlengd, indien met de werknemer-student een arbeidsovereenkomst is overeengekomen die korter is dan de volledige arbeidsduur. De periode van 24 maanden hoeft geen aaneengesloten periode te zijn. Een werkweek van minder

dan 32 uur is toegestaan, maar leidt tot een evenredig lagere afdrachtkorting. Een werkweek van meer dan 32 uur leidt niet tot een verhoging van de afdrachtkorting. De werknemer-student mag niet tevens zijn ingeschreven als student voor het volgen van in voltijdse vorm verzorgd onderwijs.

Indien er voor gekozen wordt om ofwel een onderwijs-arbeidsovereenkomst te sluiten, waarbij de werknemer-student gedurende meer perioden met tussenpozen werkzaam is bij dezelfde werkgever, ofwel een overeenkomst enkele malen te verlengen, dient erop toegezien te worden dat niet ongewenst een voortgezette dienstbetrekking ontstaat. Onder de huidige wetgeving is daarvan sprake, indien de periode tussen het einde van de eerste dienstbetrekking en de aanvang van de tweede korter is dan 31 dagen. De mogelijkheid om achtereenvolgens arbeidsovereenkomsten van bepaalde tijd met dezelfde werkgever te sluiten wordt echter per 1 januari 1999 verruimd. Vanaf die datum zal er pas sprake zijn van een voortgezette dienstbetrekking, indien er meer dan drie achtereenvolgende contractperioden zijn en de tussenpozen daartussen drie maanden of minder bedragen (Wet flexibiliteit en zekerheid van 2 juni 1998, Stb. 1998, 300). Wel dient er op te worden gelet dat in een van toepassing zijnde CAO een afwijkende regeling voor de verlenging van arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd kan zijn opgenomen.

Anderzijds kan met het sluiten van een onderwijs-arbeidsovereenkomst juist worden beoogd dat na beëindiging van de overeenkomst een vast dienstverband ontstaat.

De door de werknemer-student uit te voeren werkzaamheden moeten passen bij de kennis en theoretische inzichten van een hbo'er. Naast de wenselijkheid hiervan op zichzelf, geldt dit ook als voorwaarde voor de toepassing van de fiscale regeling.

De leerdoelen vormen de crux van de duale werkperiode. Een voldoende inbreng van de werkgever moet gegarandeerd zijn. Dit geldt eveneens als voorwaarde voor de toepassing van de fiscale regeling. De leerdoelen kunnen ook in een leerwerkplan worden opgenomen. Uiteraard is het mogelijk daarbij de aanstaande werknemer-student te betrekken, dan wel de aanstaande werknemer-student te verzoeken zelf een voorstel daarvoor te schrijven.

artikel 2

Het tweede lid van dit artikel is facultatief. Indien de wens respectievelijk de bereidheid daartoe bestaat kan een regeling worden getroffen voor het volgen van onderwijs.

artikel 3

Met het tweede lid van dit artikel wordt beoogd te garanderen dat de student-werknemer zoveel mogelijk werkzaamheden zal uitvoeren die liggen op het werk- en denkniveau van een hbo'er.

artikel 4

Met de student-werknemer kan worden overeengekomen dat hij of zij ook een eindverslag opstelt.

artikel 5

Er kan voor worden gekozen om de beoordeling van duale hbo-v studenten niet gezamenlijk door de werkgever en de hogeschool te doen, maar in plaats daarvan door de hogeschool in overleg met de werkgever. Het overleg is een vereiste voor de toepassing van de fiscale regeling.

artikel 6

In de meeste gevallen zal een CAO van toepassing zijn, aan de hand waarvan de inschaling zal plaatsvinden. Indien geen CAO van toepassing is, zullen in de onderwijs-arbeidsovereenkomst afspraken gemaakt moeten worden over ziektekosten, eventueel reiskosten en andere vergoedingen.

artikel 8

De in het tweede lid beschreven situatie kan zich voordoen, indien in het eindverslag vertrouwelijke informatie is opgenomen en de beoordeling van de werknemer-studenten mede op basis van dit eindverslag plaatsvindt.

artikel 9

Lid 2 vloeit voort uit de onderwerpen die voor toepassing van de fiscale regeling deel moeten uitmaken van de

overeenkomst. Hierbij dienen de voorschriften van artikel 8 en van het eerste lid in acht te worden genomen.

artikel 11

Een overeenkomst van bepaalde tijd eindigt van rechtswege zonder dat opzegging is vereist. Een tussentijdse beëindiging is niet zondermeer mogelijk. Indien de student-werknemer zich tussentijds uitschrijft of zich aan het einde van een studiejaar niet onmiddellijk opnieuw inschrijft, kan de onderwijs-arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigen. Aangezien de werkgever geen enkele invloed heeft op de vervulling van deze ontbindende voorwaarde, is een tussentijdse beëindiging mogelijk. Voorts kan de onderwijs-arbeidsovereenkomst tijdens de proeftijd worden beëindigd. Overeenkomstig de Wet flexibiliteit en zekerheid van 2 juni 1998, Stb. 1998, 300 zal de proeftijd bij overeenkomsten van bepaalde tijd die korter duren dan een jaar, aanmerkelijk worden bekort, namelijk tot twee weken.